

UN BOŢ DE LUT

**TRASEU TEMATIC
ÎN EXPOZIȚIA**

**CERAMICĂ ROMÂNEASCĂ MODERNĂ DIN
COLECȚIA MUZEULUI DR. NICOLAE MINOVICI**

7+

**PALATUL SUȚU
BULEVARDUL I.C. BRĂȚIANU 2**

CINE A FOST DOCTORUL NICOLAE MINOVICI?

Nicolae Minovici a fost un doctor foarte dedicat meseriei lui care a trăit acum mai bine de 100 de ani. Datorită lui, a apărut prima ambulanță din București, dar și primul spital de urgențe.

Nicolae Minovici iubea arta și tradițiile românești, așa că și-a dorit să construiască un astfel de muzeu de artă populară.

El a strâns de-a lungul timpului costume populare, covoare, ceramică și multe alte lucruri vechi și frumoase. Așa a apărut Muzeul de Artă Populară Dr. Nicolae Minovici sau Vila cu clopoței, cum îi spuneau contemporanii. În acest muzeu, poți descoperi cum se îmbrăcau oamenii de demult de la sat, ce obiecte foloseau în casă și, în general, cum își înfrumusețau viața.

Expoziția în care te afli prezintă vase de ceramică din colecția doctorului Nicolae Minovici, realizate în primele decenii ale secolului XX în patru ateliere importante din România: Domeniile Coroanei Regale, Troița, Atelierul Gheorghe Niculescu Mogoș și Fabrica Frații Tompa din Turda.

Aceste ateliere urbane au adaptat motive vechi și au creat modele noi, potrivite gustului oamenilor din orașe care redescopereau arta populară.

**1. Găsește aceste obiecte din expoziție.
Scrie ce sunt și din ce atelier provin.**

a.

b.

c.

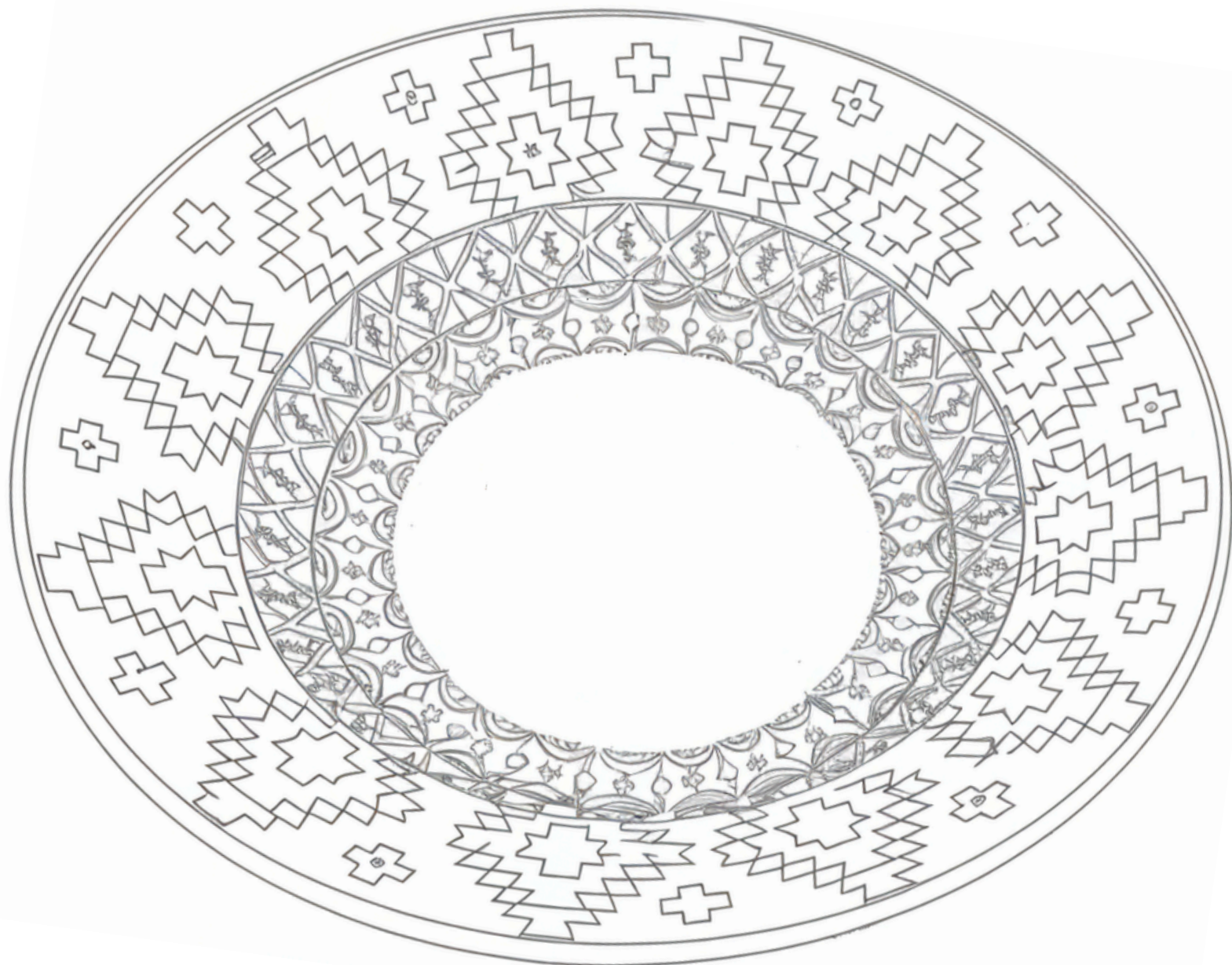
d.

**2. Caută acest vas în expoziție.
Cum se numește? Din ce atelier provine?**

REDESENEAZĂ-I DETALIILE DIN CENTRU.

ISTORIA OLĂRITULUI ÎN BUGUREȘTI

Cu mii de ani în urmă, oamenii trăiau deja pe teritoriul de azi al Bucureștilui. Una dintre cele mai mari descoperiri ale lor a fost lutul din care puteau face vase. Dacă un anumit tip de pământ era ars în foc, devenea tare și nu lăsa apa să treacă.

3. De ce crezi că era important ca vasul să nu lase apa să curgă?

Arheologii au descoperit pe teritoriul Bucureștilui vase de lut care datează încă din Neolitic. Chiar sub picioarele tale, mai precis sub Palatul Suțu, s-au găsit oale și urme ale unui atelier medieval.

O invenție importantă a fost și roata olarului, unul dintre cele mai vechi instrumente de modelare a lutului ce a jucat un rol esențial în dezvoltarea ceramicii.

4. Cum crezi că sunt făcute vasele din expoziție: cu ajutorul roții olarului sau fără ajutorul acesteia?

Ce crezi că este mai greu:
să faci un vas rotund
sau unul pătrat? De ce?

LA MARGINEA ORAȘULUI

În trecut, olarii își construiau casele la marginea orașului, în mahalale, aproape de gropile de lut. Și nu numai din acest motiv. Cuptoarele în care se ardeau vasele puteau provoca incendii, iar olarii aveau nevoie de mult spațiu.

Așa a apărut Mahalaua Olarilor din București, o zonă bogată în gropi de lut. Olarii aveau chiar și biserica lor: Biserica Olari.

Olăritul era o meserie de familie. Copiii învățau de la părinți și duceau mai departe meseria.

TRANSFORMAREA LUTULUI

Călătoria unui vas de ceramică începea cu alegerea lutului potrivit.

Lutul trebuia curățat și frământat cu picioarele până devenea fin și moale, apoi era udat și lăsat „la dospit”.

Apoi se forma vasul fie din colăcei de lut puși unul peste altul, fie era ridicat la **roata olarului** (numită și **târcol**)

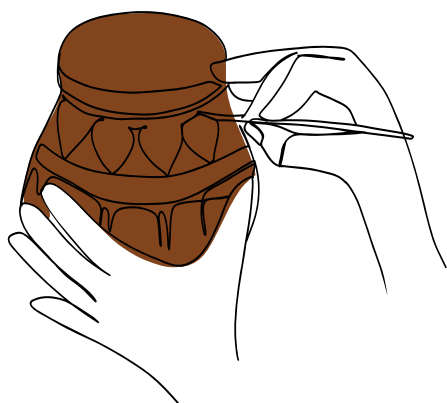
Vasul modelat era lăsat să se usuce parțial. În această etapă se puteau face corecturi sau se puteau adăuga elemente (toarte, decoruri reliefate).

Vasul primea apoi o culoare de fundal prin **scufundare** sau prin **albire**.

Vasul, deja uscat, dar nears, era **scufundat** într-un lichid numit **angobă**, un amestec de lut foarte fin diluat cu apă, uneori colorat cu oxizi naturali. Culoarele de fundal puteau fi: alb-crem, roșcat, brun sau gri.

Albitul era o tehnică mai fină, prin care vasul este acoperit cu un strat de angobă albă numită și „lapte de lut”.

Urma decorarea cu motive tradiționale folosind **angobe** (lut colorat) sau instrumente speciale (pensula sau cornul). Se pot face și **incizii** (linii săpate în lut). Motivele puteau fi geometrice, florale sau simbolice, diferite de la o regiune la alta.

Pentru a deveni rezistente, vasele se ardeau. La început, vasele erau arse în gropi conice, cu lemne puse la bază. Apoi au început să se folosească cuptoarele din cărămidă și lut și mult mai târziu, cuptoarele electrice. Uneori, după prima ardere, urma o a doua, numită **arderea de smalt**, care făcea vasul lucios și mai rezistent.

UNDE ÎȘI VINDEAU OLARIII VASELE?

Moșii de Vară era pentru olari una dintre cele mai importante sărbători. Avea loc la 50 de zile după Paște.

În București, Târgul Moșilor era organizat cu ocazia Moșilor de Vară și se ținea în zona unde azi este Piața Obor.

Cu ocazia acestei sărbători se oferea mâncare în vase de lut. Astfel, oamenii cumpărau vase noi (străchini pentru mâncare, căni pentru vin).

ALEGE UN VAS DIN EXPOZIȚIE. DESENEAZĂ-L MAI JOS.

La ce l-ai folosi? Dacă ai oferi ceva, ce ai pune în el?

DE CE ERAU DECORATE VASELE DE LUT

În trecut, nu exista casă fără vase din ceramică, fie că era bogată sau săracă.

Oamenii foloseau oalele mari de lut pentru gătit mâncarea. Aveau și oale pentru prins laptele, ulcioare și căni pentru apă și băuturi, străchini și farfurii pentru mâncare, vase de lut pentru murături, oale pentru untură unde păstrau carnea, pe vremea când încă nu existau frigidererele.

Vasele frumoase erau considerate prețioase și ținute la loc de mare cinste în casă. La fel se proceda și cu hainele. Țăranii aveau haine simple, de lucru, purtate zilnic, dar și haine de sărbătoare, bogat decorate.

Mai târziu, vasele din ceramică au început să fie făcute în fabrici. Ele erau produse în număr mare, erau toate la fel, iar prețul era mai mic.

Astăzi, multe vase sunt simple și fără decor, făcute pentru a fi practice.

Ceramica poate fi:

utilitară – pentru gătit și mâncat zilnic

decorativă – pentru sărbători sau pentru înfrumusețarea casei

Obiectele din ceramică pot fi foarte diferite între ele, la fel cum sunt colindele, hainele tradiționale sau cântecele din diferite zone.

5. Formele și decorul vaselor ne arată de unde provin.

Fiecare zonă din țară are stilul ei de olărit ca o semnătură.

Caută într-una dintre vitrinele din expoziție Marca Atelierelor Domeniilor Coroanei Regale. Ce este reprezentată deasupra monogramei? Scrie răspunsul mai jos.

MOTIVUL HOREI

Motivul horei de pe vasele de ceramică este ca o poveste despre prietenie și bucurie. Hora este un dans în care oamenii se țin de mâini și formează un cerc, arătând că sunt uniți și se ajută unii pe alții.

Pe vase, acest desen ne amintește de momentele când oamenii din sat se adunau, cântau și dansau împreună. Cercul horei este ca un joc fără sfârșit, care simbolizează viața, veselie și legătura dintre oameni.

Motivul horei este prezent pe câteva vase din această expoziție. Motivul este dispus circular pe burta vasului, respectând forma în care e jucat dansul la nunți sau la sărbători.

IDENTIFICĂ CELE 3 VASE DIN EXPOZIȚIE PE CARE SE GĂSEȘTE MOTIVUL HOREI.

6. Câte personaje sunt înălțuite în horă pe acest vas?

ARTIȘTI CREATORI DE VASE DE LUT

Atelierul de ceramică Troița a fost deschis în anul 1922 de Armand Naumescu împreună cu mai mulți artiști talentați, printre care și Nicolae Tonitza. Ei și-au dorit să îmbine desenele moderne cu modelele tradiționale, pentru a crea obiecte frumoase din lut, potrivite pentru oraș.

Obiectele făcute aici sunt speciale pentru că sunt pictate diferit față de altele. De exemplu, unele sfeșnice au mici desene ca niște „tablouri” rotunde, în care apar scene din povești biblice. În plus, pe fundul vaselor există o ștampilă cu o troiță și adresa atelierului din București.

7. Ce scenă este reprezentată pe acest sfeșnic din expoziție?

---

8. Ce alte elemente vegetale sau animale sunt prezente pe taler?

Un alt artist important, Camil Ressu, a desenat modele pentru mai multe obiecte din ceramică.

Găsește în expoziție un taler decorat de Camil Ressu cu o barză. Pe taler apare semnătura artistului, precum și simbolul troiței (al atelierului de unde provine).

În expoziție mai este prezentă o artistă care a creat pentru Atelierul Troița. Caută vasele realizate de ea.

9. Care este numele artistei?

---

10. Ce este reprezentat pe cel mai mare dintre vase?

AȘA CUM ARTIȘTII DE ACUM 100 DE ANI AU DAT VIAȚĂ LUTULUI ȘI TU POȚI TRANSFORMA LUCRURILE SIMPLE ÎN CEVA MINUNAT!

Răspunsurile corecte la întrebări erau:

1. a. Domeniile Coroanei Regale; b. Troița; c. Gheorghe Niculescu Mogoș; d. Frații Tompa;
2. Farfurie - Domeniile Coroanei regale;
3. Pentru a putea păstra înăuntru și lichide;
4. Cu ajutorul roții olarului;
5. o coroană;
6. opt personaje;
7. Scena din Biblie în care Eva îi dă lui Adam fructul oprit;
8. Flori, iarbă, un pește;
9. Nora Steriadi;
10. Un cerb.

Curatorii expoziției:

Dr. Silvia Iordache, șef secție Antropologie Urbană
Dr. Mădălina Manolache, muzeograf Muzeul Nicolae Minovici
Drd. Ionuț Banu, muzeograf Muzeul Nicolae Minovici

Text și grafică: Veronica Leca

**Află cele mai noi vești despre muzeele din cadrul
MMB urmărind paginile de Facebook și Instagram.
Nu uita să ne vizitezi și site-ul pentru mai multe
informații.**

**www.muzeulbucurestiului.ro
educatie@muzeulbucurestiului.ro**

**MUZEUL
MUNICIPIULUI
BUCUREȘTI**